

طراحی کارکردی

مجموعه‌ای از کلیدواژه‌های فضا ساز

آنتونی دی ماری
مسعود حبیبی

نشر نیلفام

نام کتاب : طراحی کارکردی

پدیدآور : آنتونی دی ماری

مترجم : مسعود حبیبی

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۶۷۸-۱-۰

نوبت چاپ : دوم، ۱۳۹۷

شمارگان : ۵۰۰

نشر نیلفام (تلفن : ۰۲۱-۶۶۰۵۲۰۰۰)

دی ماری، آنتونی Di Mari, Anthony

طراحی کارکردی / آنتونی دی ماری، نورا یو، ترجمه مسعود حبیبی

تهران: نیلفام، ۱۳۹۷.

۱۵۵ ص: مصور (رنگی)، ۱۷×۱۲ س.م.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۶۷۸-۱-۰

وضعیت فهرست نویسی : قیفا

عنوان اصلی:

Operative design : a catalogue of spatial verbs, 4ed , c2012.

فضا در معماری | موضوع | Drawing -- Technique ترسیم و طراحی - فضا در هنر

Space (Art) | Space (Architecture)

یو، نورا | Yoo, Nora

حبیبی، مسعود، مترجم

رده بندی کنگره : ۷۴۲.۰۷/د۹ط۲ ۱۳۹۷

رده بندی دیویی : ۷۴۱/۲۲۳

شماره کتابشناسی ملی : ۵۱۶۰۸۲۴

فهرست

پیش‌نار	۴
---------	---

مقدمه	۶
-------	---

رفتارهای حجمی	۱۹
---------------	----

ترکیب‌ها	۸۷
----------	----

همنشینی‌ها	۱۰۹
------------	-----

پیاده‌سازی	۱۲۹
------------	-----

نوشتن این کتاب در قلمرو آموزش معماری از دو جهت برای ما اهمیت داشت. به عنوان کسی که تازه در مقطع کارشناسی ارشد معماری تحصیلات خود را به پایان می‌رساند، همراه با آنتونی دی ماری و نورا یوگام‌های نخست خود را به آن تدریس آموزش معماری، پس از سال‌های تحصیل بر میداشتیم. تلاش می‌کردیم تا چگونگی انتقال دانش خود به دانشجویمان را با یکدیگر همسو کنیم. رایج میان، درآموزه‌های طراحی خودمان مانند طرح درس آتلیه‌ی طراحی معماری، ما به ریشه‌هایی از فن تدریس معماری پی بردیم؛ الگویی از «راه‌کارها» که در «جریان طراحی» پیش روی ما قرار می‌گرفت. بخشی از این راه‌کارها در اینجا با گردآوری شده؛ بخشی از آنها که در کار خودمان و یا دانشجویمان مان با آن روبه‌رو شدیم، روندی که ما را به سوی شروع کنکاش‌های چند بعدی هدایت می‌کرد.

توانمندی نهفته در کلیدواژه‌های معرفی شده در کتاب، دسترسی به مفهوم فضا در معماری را امکان‌پذیر می‌سازد. قابلیت پنهان در هر «کلیدواژه» راه‌کارهایی را پیش روی ما خواهد گشود که بدون آن ممکن است به «راه‌طه‌ی میل به ناخودآگاه ما به استعاره‌های متداول و الگووار در قلمرو ساخت معماری، پنهان بمانند. اگر شما دیدگاهی نوین از روند طراحی را آغاز کنید - قلمرویی نامحدود از دانش طراحی که پی‌آمدهایی چندبعدی را منجر خواهند شد - دیگر نیازی نیست که «خانه» همواره آن تصویر همیشگی از یک اتاق باشد.

در طول تدریس، ما دریافتیم که شروع به کار طراحی آن هم به شکلی که در گام نخست به ساخت سه بعدی می‌انداخت، به دانشجویان این امکان را می‌دهد که ایده‌های ذهنی و نگرش‌های متداول خود را به زبان فضاگرایی نوینی از معماری ترجمه کنند، زبانی که در ابتدای یادگیری آن هستند. بهره‌مندی از چنین رویکرد در تدریس تفکر طراحی پیش از پرداختن به مقوله‌ی برنامه در معماری این امکان را می‌دهد که دانشجویان به تعریف دیگری از به خدمت گرفتن فضای متداول و مرسوم هدایت شوند. ما به این مسئله پی بردیم که، با چنین پیش‌درآمدی برای شروع تدریس کارکردگرایی در معماری، دانشجویان ما توانایی مطابقت با رابطه‌ی هم‌نشینی‌ها، تداخل‌های حجمی، و دیگر عوامل‌ها را بدون توجه به ادراک‌های از پیش ساخته شده‌ی خود در تعریف فضا کسب خواهند کرد. گونه‌های ساختمانی و برنامه‌های مشابه در هریک از آنها، گام بعدی ما در فرآیند طراحی خواهند بود. ویژگی‌های کار با این نوع چیدمان‌های سه بعدی یاد شده در کتاب، به واقع ریشه‌های این برساخت‌های جذاب را نمایان خواهد کرد. به دلیل پیچیدگی این کتاب، واژه‌ها در پروژه‌های طراحی معماری و البته آثار دانشجویان، ما برای سال‌ها این روند را رصد می‌کردیم، به گفت‌وگویی نشستیم؛ و در آخر، از دیدن نتایجی تلاش‌هایمان در قالب کتاب «طراحی کارکردی» آن هم با بیانی تصویری، بسیار خرسند هستیم.

مگان پان‌زانو

جون ۲۰۲۱

این کتاب - در ساده‌ترین تعریف خود - یک فهرست تصویری است. به هر جهت نمی‌توان آن را در یک دسته‌بندی مشخص قرار داد. کتاب را می‌توان گونه‌ای بلندپروازی نویسندگان آن در تعیین ابزارهای بنیادین در تفسیر معماری و سه بعد آن دانست. بخش‌های به نمایش درآمده در کتاب مجموعه‌ای متنوعی از راه‌های دستیابی به زبان طراحی سه بعدی را نشان می‌دهند، مسیری که هیافت آن به همین تصویرهای به نمایش درآمده خلاصه نمی‌شود. کتاب به جای ارائه چند گزینه‌ی مشخص در مسیر دستیابی به معماری، تلاش می‌کند تا فرآیند طراحی معماری را روشن سازد.

کتاب «گردآوری کلیدواژه‌ها: کنش‌های سوی خود» به قلم ریچارد سرانیز در مسیری مشابه گام برداشته، و نشان می‌دهد چگونه زبان می‌تواند مانند تجربیات یک شخص و رابطه‌ی دوگانه‌ی آن‌ها، موجب شکل‌گیری یک ماهیت (فرم) شود. کلیدواژه‌های او عبارت بودند از: «کردن، تلفیق کردن، فشردن، و آشفتن کردن؛ راه‌کاری برای توازن بخشیدن به آنچه می‌توان از آن با عنوان رویکردی سیستمی همسوبا ملاحظات ماهیت شناسانه با شخصیت نسبه بعدی [فرم] یاد کرد. این مسئله یک بار به تعریف درآمد و اینک در قلمرو بنگاه فرمیک و تجربه‌گرا [به معماری] نمی‌توان مرزی برای آن فرض کرد.

کلیدواژه‌های حاضر در کتاب در بطن گونه‌ای چهارچوب سیستم‌وار سازمان یافته‌اند، تا بتوانند از کارکرد رفتارهای حجمی متفاوت آگاهی یابند. فهرست بلند بالایی که در اینجا گرد آمده به واقع نه محدودیت - که امکانات سه بعدی [ساخت فرم] را فراهم می‌آورد. به این ترتیب، این کلیدواژه‌ها امکان درک یک چهارچوب فضاگرا را از ابتدای فعالیت‌های بنیادین خود به تصویر می‌کشند؛ فعالیتی که منجر به افزودن، کم کردن، و جابه‌جایی حجمی می‌شود، و فرهنگ واژگانی شروع خلق فضا و نیز ارتباط میان حجم و فضای ساخته شده را مشخص خواهد شد.

www.ketab.ir